

Trobades de Salut Pública 2025

Impacte de les intervencions d'habitatge i de seguretat viària: Avaluació per informar polítiques de salut pública

Catherine Pérez
Barcelona, 6 novembre 2025

Per què estudiar l'habitatge i la seguretat viària des de salut pública?

Model dels determinants socials de la salut i de les desigualtats en salut en les àrees urbanes

Borrell, C., Carrere, J., Rodríguez-Sanz, M., Gómez-Gutierrez, A., Daban, F., Pérez, G., ... & Pérez, K. (2025). City PROFILE: "Barcelona: The experience of 40 years of health reports, a health for all policies tool". *Cities*, 161, 105862.

L'habitatge com a determinant de salut

Qualitat física

Fred, humitat, mala ventilació

Estabilitat residencial

Risc de desnonament

Accessibilitat i entorn

Pobresa energètica

No poder mantenir temperatura adequada

Desnonaments (2008–2023)

40,000

Llar perduda per milers de famílies (sobretot en barris vulnerables).

Lloguers amb sobrecàrrega

44,8 %

Llars de lloguer que destinen >40% dels ingressos a habitatge (Barcelona, 2023).

Housing is an integral part of seven SDGs

Goal 1 – No poverty

- Adequate and affordable housing builds resilience and reduces vulnerability to economic, social, health and climate-related shocks and disasters.
- Equal access to land and housing, and the economic resources they generate, promotes sustainability.

Goal 3 – Good health and well-being

- Affordable, safe, stable, secure and resilient housing is an important factor in physical and mental health and well-being.

Goal 5 – Gender equality

- Equal access to housing and land rights, credit, mortgages, and rental housing protects women from discriminatory policies and practices and protects their rights in cases of violence.
- Strong land rights for housing for women have a catalytic effect, elevating the standard of living for entire communities.

Goal 6 – Clean water and sanitation

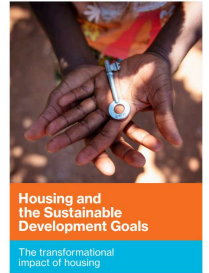
- Access to safe and affordable water and sanitation is a human right and vital component of healthy and adequate housing.

Goal 7 – Affordable and clean energy

- Energy poverty is a specific form of housing poverty, with social, environmental and health impacts on wider communities.

Habitat
for Humanity

Housing and the Sustainable Development Goals

The transformational impact of housing

- Housing interventions addressing the availability of energy, habitability through quality improvement – including energy efficiency – and affordability are indispensable for ensuring access to affordable, reliable, sustainable, healthy and clean energy for all.

Goal 11 – Sustainable cities and communities

- Access to adequate housing is central to achieving inclusive, safe, resilient and sustainable cities.
- Positioning housing at the center contributes toward building better settlements and cities because of the transformational impact of housing on social, economic and environmental outcomes.
- The dual approach of facilitating the upgrading of existing slum settlements and increasing access to adequate and affordable housing for low-income, vulnerable and marginalized households is important for achieving sustainable development. Improving housing affordability is a prerequisite of progress toward sustainable cities and communities.

Goal 13 – Climate action

- Sustainable housing construction practices reduce contributions to drivers of climate change. Building resilient homes and communities reduces risk, promotes preparedness, and improves the ability to cope with environmental shocks.

Línies de recerca

Inseguretat residencial

- Cohort PAH - APE
- Estudi inseguretat residencial i salut en llogateres (sindicat)
- Habitatge, salut i gènere
- FIS projecte INSPIRA: Habitatge, salut infància

Pobresa energètica

- FIS Projecte PENSA
- Projecte Energia la Justa

Habitatge cooperatiu

- FIS "Impacto en salud y bienestar de la vivienda cooperativa en sesión de uso"

Gentrificació

- Salut als Barris: Gentrificació en el Gòtic
- Projecto Gentrificació consorci ASPB-UM-BCNUEJ
- Col·laboració amb geografia-demografia UAB

Avaluació de rehabilitació

- Avaluació en salut impacte de la rehabilitació a àrea metropolitana

Inseguretat residencial

Efectes en la salut

La inseguretat residencial inclou situacions com estar a risc de desnonament o no disposar d'un contracte legal de l'habitatge. Aquestes situacions dificulten gaudir de l'estabilitat necessària a l'habitatge pel normal desenvolupament de la vida personal i col·lectiva.

Com afecta la salut mental?

- Més estrès psicològic
- Més depressió
- Més ansietat
- Més suïcidis

► **9 de cada 10 persones** amb inseguretat residencial presenten **mala salut mental**

Com afecta la salut física?

- Pitjor salut percebuda
- Més malalties cardiovasculars
- Menys conductes saludables

► **4 de cada 10 persones** amb inseguretat residencial presenten **mala salut percebuda**

Com afecta la salut mental dels infants?

- Més ansietat i depressió
- Problemes de desenvolupament
- Pitjor salut general
- Més risc de patir maltractament

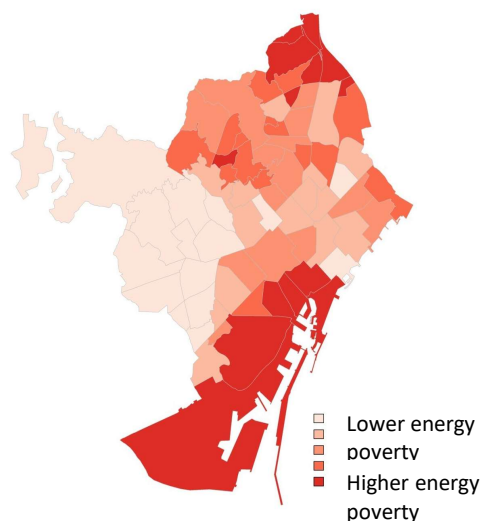

Els infants afectats per inseguretat residencial presenten uns nivells alarmants de mala salut mental

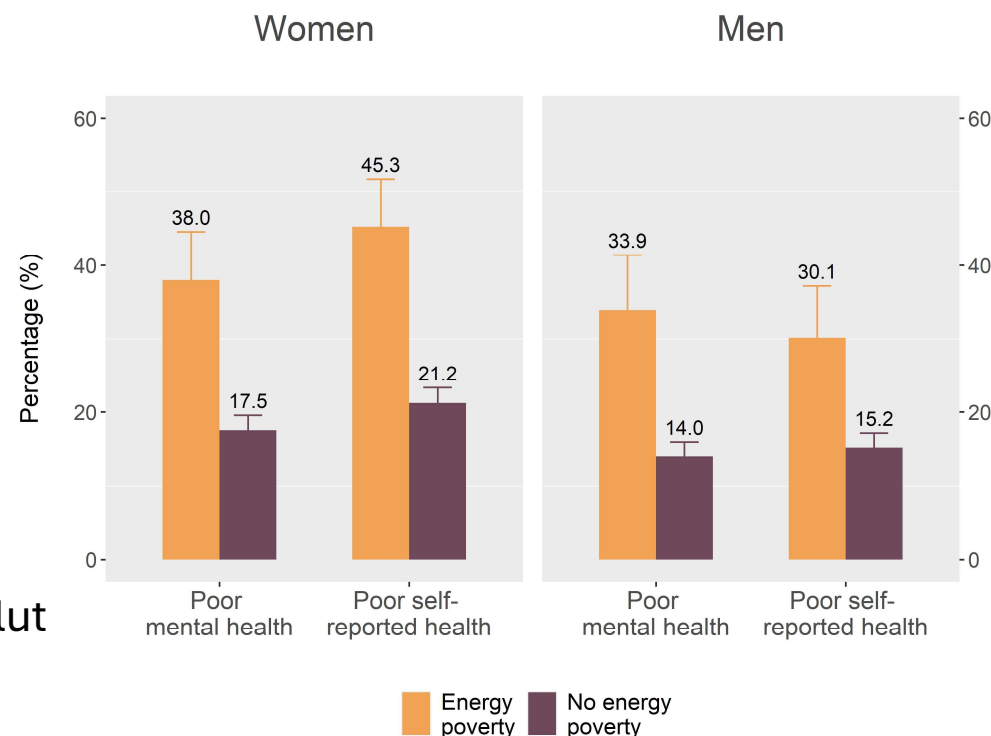
10 vegades superior als infants de la població general de Barcelona

Pobresa energètica i salut, Barcelona 2020-21

- Pitjor salut percebuda
- Pitjor salut mental
- Menys qualitat de vida
- Malalties cròniques
- Accidents a casa
- Més ús de serveis de salut
- Més medicació

Font: Oliveras et al. (2020)

Habitatge cooperatiu

Impacte en la salut física i el benestar

Aspectes materials dels edificis

Reducció de la despesa i el consum energètic

Millor confort tèrmic, ventilació, il·luminació, etc.

Aspectes legals i econòmics

Seguretat residencial mitjançant dret d'ús indefinit

Seguretat econòmica a través de l'estabilitat en la quota de mercat independent

Participació en la governança

Gestió de l'estrès col·lectiu en la resolució de problemes col·lectius o individuals

Recursos compartits (espais, mecanismes, etc.)

Vida comunitària

Augment de la interacció social lúdica de qualitat

Salut física

Millora la salut i el benestar autopercebuts

Reducció d'al·lèrgies i dolors musculars, millora de la salut pulmonar

Hàbits i comportaments saludables

Accions i polítiques

Protecció contra desnonaments

Rehabilitació energètica d'edificis

La rehabilitació energètica millora la salut dels residents i l'eficiència energètica dels edificis, contribuint a una ciutat més sostenible.

Rehabilitació energètica → -54 % mortalitat per fred en dones grans

Suport a famílies vulnerables

Més punts d'assessorament energètic són necessaris per ajudar directament les famílies més vulnerables amb recursos i informació.

Programa "Energia, la Justa" → + confort, - ansietat, - ús serveis sanitaris

Habitatge públic

Augmentar l'habitatge públic i assequible

Avaluació de l'efecte en salut

Garantir que les polítiques urbanes incloguin l'avaluació d'impacte en salut.

Seguretat Viària

Seguretat Viària

25 anys d'evidència en seguretat viària a Barcelona. Una mirada des de la salut pública

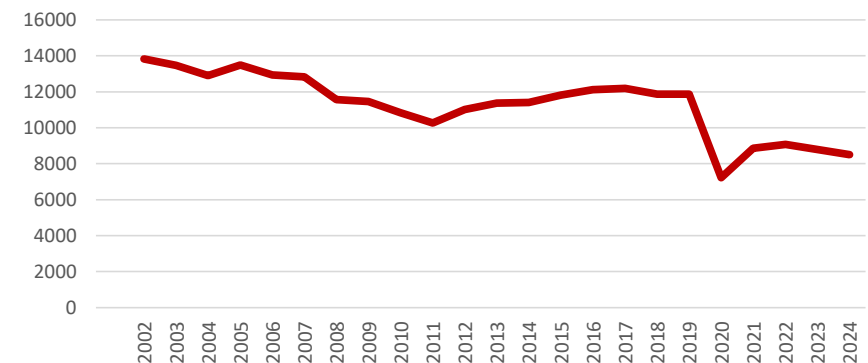
25 years of providing evidence on road safety interventions at the city level

Katherine Pérez^{1,2,3*}, Elena Santamariña-Rubio²,
Maria José López^{1,2,3,4}, Lucia Artazcoz^{1,2,3,4}, Josep Ferrando¹,
Carlos Pastor⁵, Adnan A. Hyder⁶ and Carme Borrell^{1,2,3}

¹CIBER Epidemiología y Salud Pública (CIBERESP), Madrid, Spain, ²Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), Barcelona, Spain, ³Institut de Recerca Sant Pau (IR SANT PAU), Barcelona, Spain, ⁴Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, Spain, ⁵Guardia Urbana de Barcelona, Barcelona, Spain, ⁶Milken Institute School of Public Health, George Washington University, Washington, DC, United States

Road traffic injuries are a significant public health concern, ranking among the leading causes of mortality and disability-adjusted life years lost globally, especially among the young population. Traditionally, road safety has been approached predominantly from a healthcare standpoint, with limited interventions from a comprehensive public health perspective. In Barcelona, the Agència de Salut Pública (Public Health Agency) has been monitoring road traffic injuries and evaluating road safety interventions since the late 1990s. This paper explores how Barcelona has

Nombre persones lesionades per transit a
Barcelona

Check for updates

OPEN ACCESS

EDITED BY
Maximilian Pangratius de Courten,
Victoria University, Australia

REVIEWED BY
Pengpeng Ye,
Chinese Center for Disease Control and
Prevention, China
Marie Hasselberg,
Karolinska Institutet (KI), Sweden

*CORRESPONDENCE
Katherine Pérez
✉ cperez@aspb.cat

RECEIVED 12 July 2024
ACCEPTED 31 December 2024
PUBLISHED 07 February 2025

CITATION
Pérez K, Santamariña-Rubio E, López MJ,
Artazcoz L, Ferrando J, Pastor C,
Hyder AA and Borrell C (2025) 25 years of
providing evidence on road safety
interventions at the city level.
Front. Public Health 12:1463878.
doi: 10.3389/fpubh.2024.1463878

Les lesions de trànsit com a problema de salut pública

Alta mortalitat i discapacitat

Les lesions de trànsit són una de les principals causes de mort i discapacitat a escala mundial, especialment entre els joves.

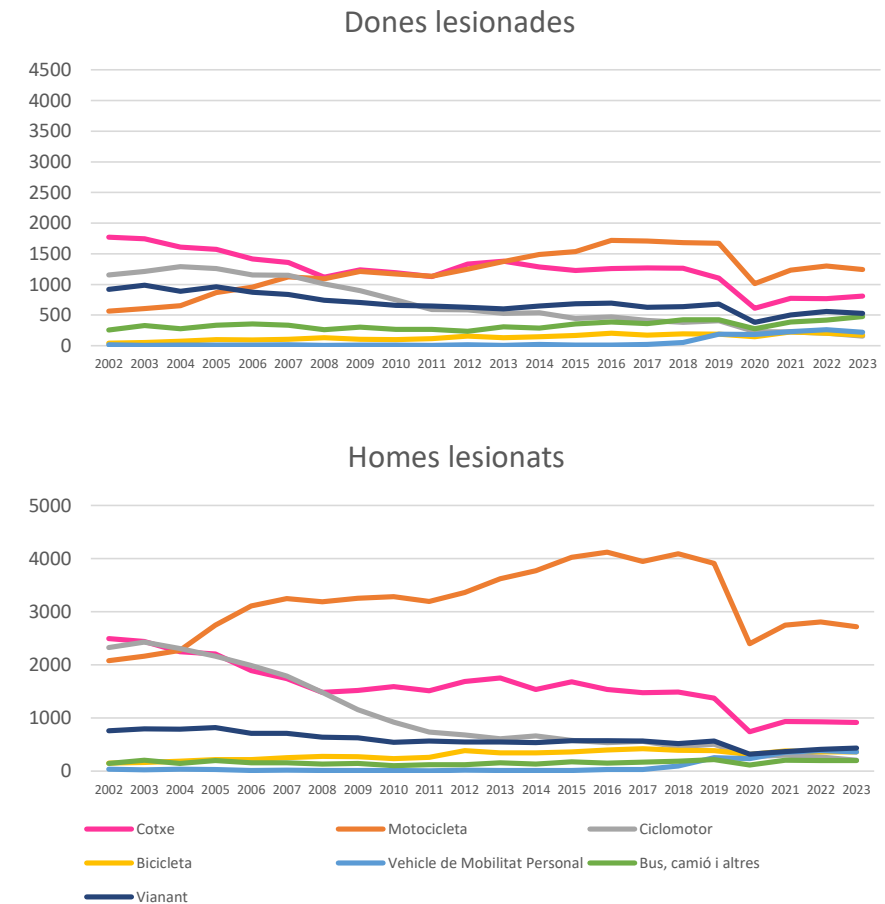
Impacte socioeconòmic i social important

Aquests accidents comporten costos sanitaris elevats i gran pèrdua de productivitat per a la societat.

Persones lesionades o mortes a Barcelona 2024

- Ferides lleus: **8.240**
- Ferides greus: **242**
- Morts 24 hores: **11**
- Morts 30 dies: **14**

Lesions de trànsit = indicador clau de salut urbana

L'enfocament de salut pública a Barcelona

Pla local de seguretat viària
de Barcelona
2013-2018

Coordinació intersectorial formalitzada

La coordinació intersectorial amb conveni amb Guàrdia Urbana i Mobilitat

Sistema de vigilància pioner (ASPB + Guàrdia Urbana + Mobilitat)

Integració de dades i avaluació. S'integren dades d'accidents, persones, i vehicles, d'urgències hospitalàries i mortalitat.

Avaluació sistemàtica d'intervencions

Avaluació de l'efectivitat en la reducció de col·lisions i persones lesionades de les intervencions de mobilitat

Pla de Mobilitat Urbana de Barcelona
2006 – 2012

SG

ST

EQ

EF

PLA DE MOBILITAT URBANA
DE BARCELONA 2013 – 2018

PROPOSTA DE DESENVOLUPAMENT
D' ACTUACIONS

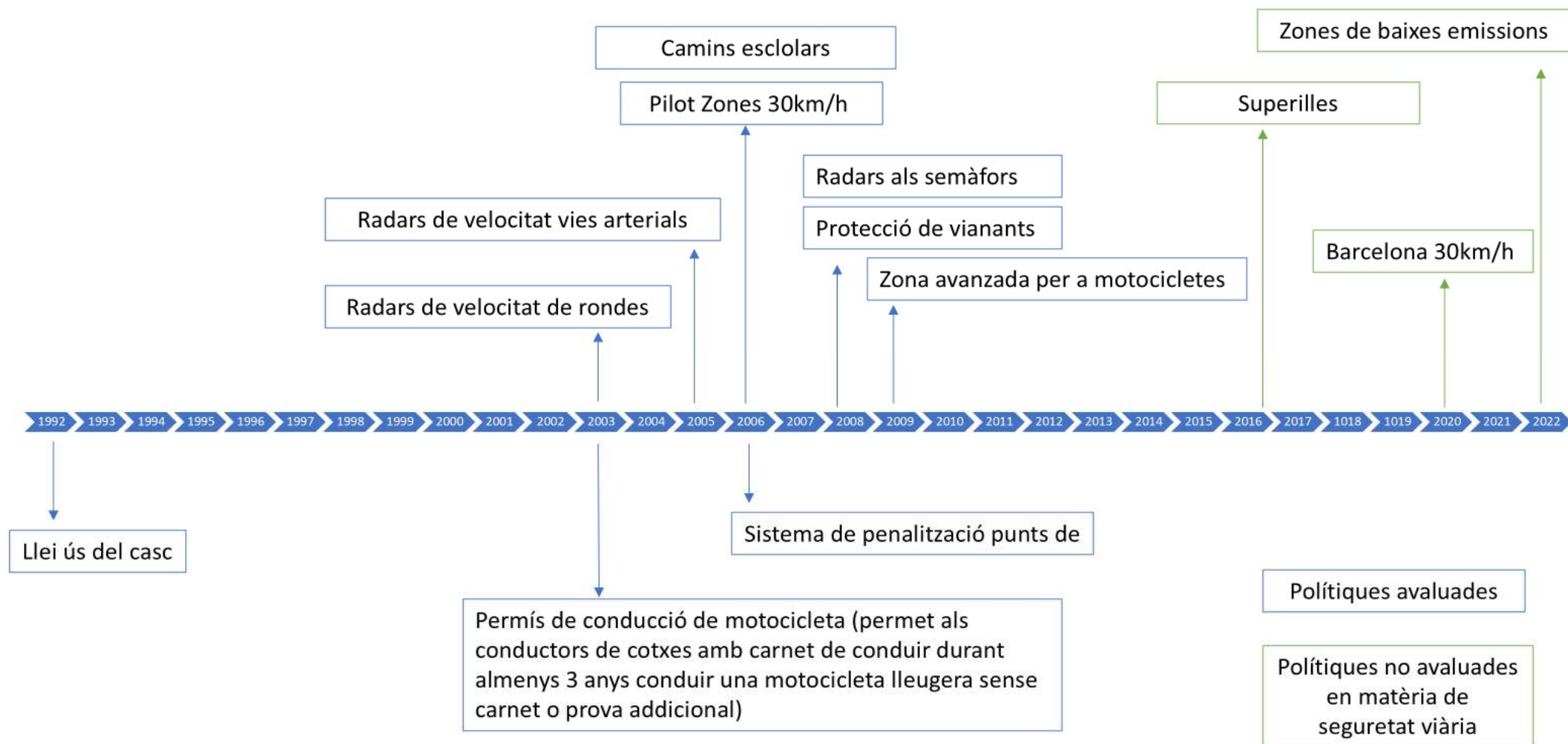
Pla Mobilitat Urbana

2025 – 2030

La mobilitat, per a les persones

Intervencions avaluades

Intervencions avaluades i resultats

Què va funcionar

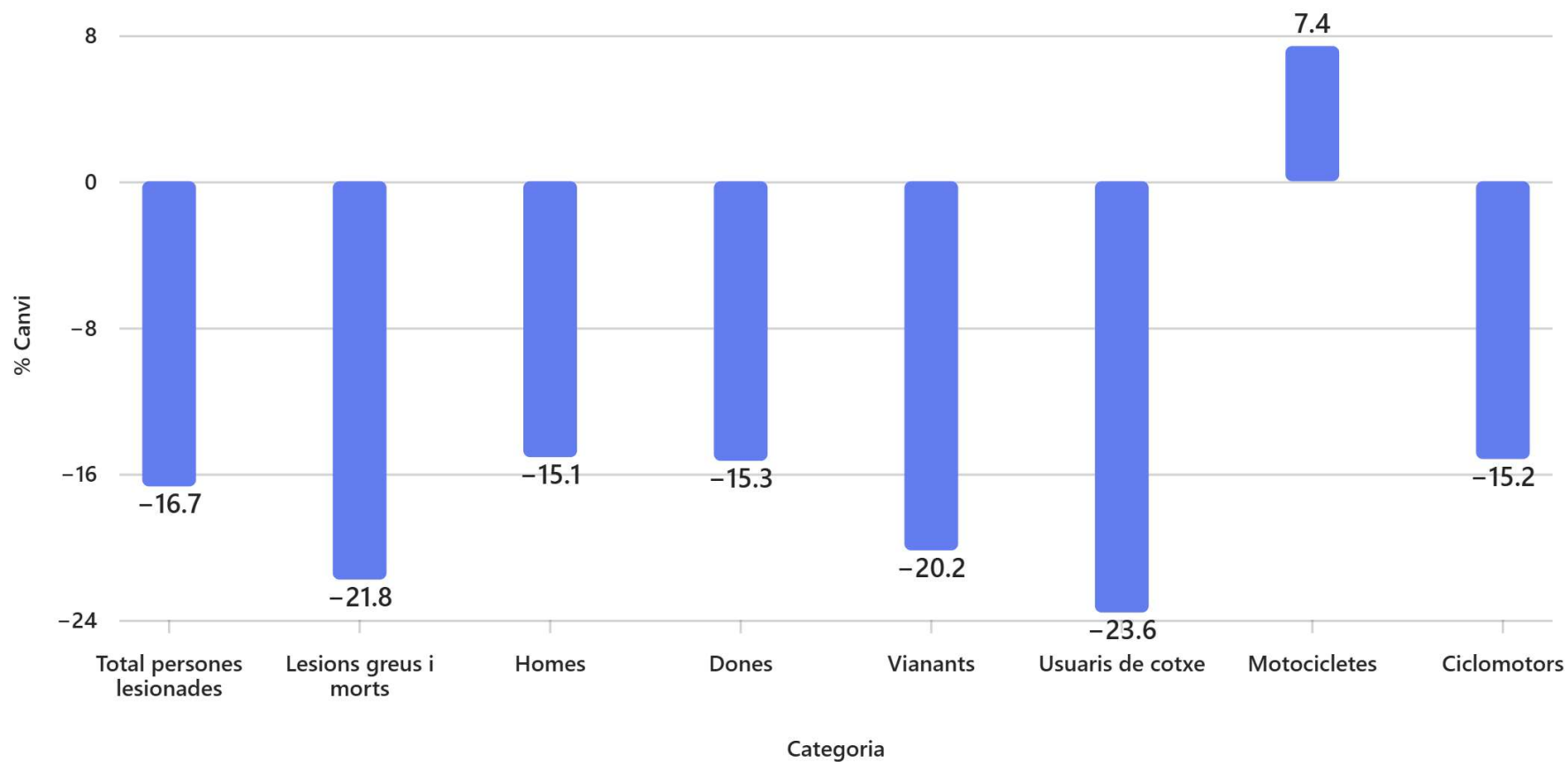
- Casc (1992, aplicació estricta): -25% mortalitat, - 11% TCE, - 35 morts evitades
- Radars de velocitat (rondes): -27% lesionats, 507 lesionats evitats, benefici net 6,8M€
- Carnet per punts (2006): -9% homes
- Zones 30 km/h (fase inicial) lesionats -12,2%, motoristes -18,5%, cruïlles -28,2%
- Camins escolars -36,6% lesionats -39,9% infants vianants, - 75 infants vianants

Què no va tenir els efectes esperats

- Carnet A1 per motos lleugeres (2004) +46% < 125cc +15% > 125cc, +2.282 lesionats
- Zones avançades per motos (ZAM) +26% lesionats
- Radars de semàfor (Foto-vermell)
- Radars vies arterials

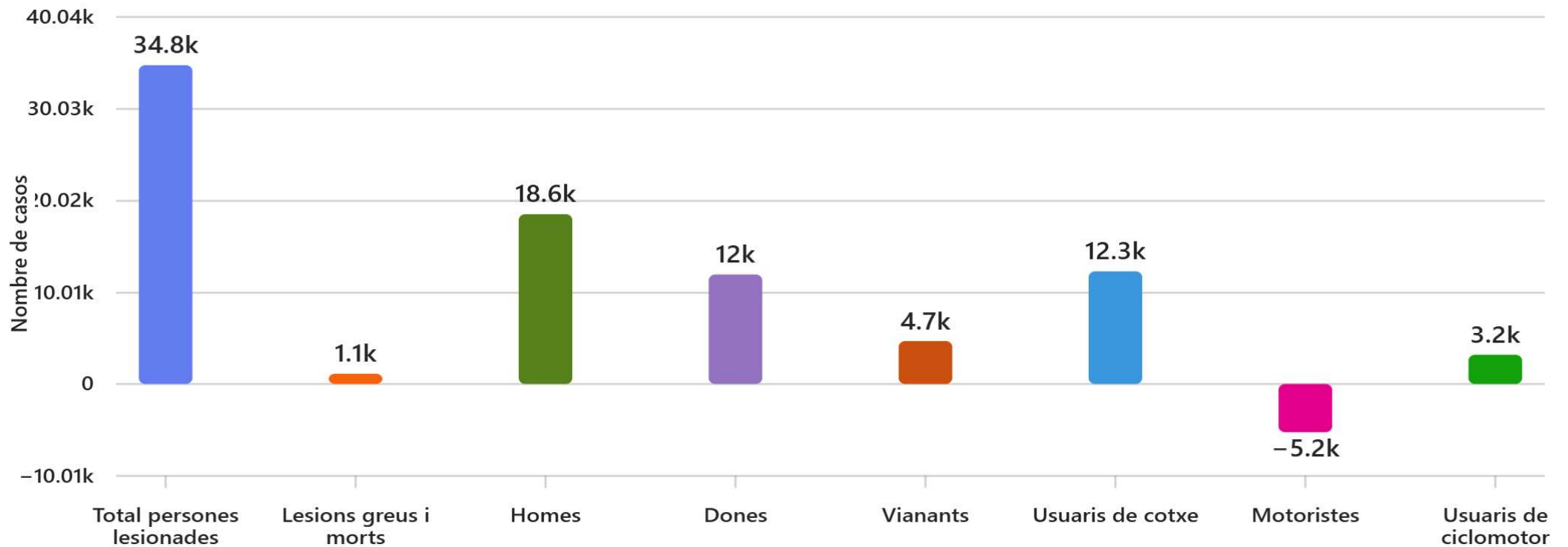
Impacte global 2008-2023

% canvi de periode

Impacte global 2008-2023

Persones lesionades evitades

Reptes de futur

Incorporar perspectiva de gènere i equitat sistemàtica en vigilància i avaluació.

Denominadors d'exposició (temps de viatge, km-vehicle, fluxos turístics) per a risc a escala urbana.

Millorar la interoperabilitat salut-GUB (causa externa, mode, posició) i dades socioeconòmiques individuals (amb garanties de protecció de dades).

Desenvolupar anàlisis cost-benefici més àmplies

Documentar millor les causes externes de lesions

Sostenir la col·laboració intersectorial

Avaluar noves mesures (Protegim les escoles, Superilles-Eixos verds, patinets,..)

Observatori de Salut i Impacte de Polítiques

L'OBSERVATORI ▾ ESTAT DE SALUT CONTEXT SOCIOECONÒMIC CONTEXT FÍSIC AVALUACIONS 🔍 CATALÀ CASTELLANO

Inici / Avaluacions

Avaluacions de polítiques, plans i programes Vista: 📄 | Glossari

- ▼ Tipus d'intervenció (1) ▾
- ▼ Tipus d'avaluació ▾
- ▼ Estat de l'avaluació ▾
- ▼ Metodologia ▾
- ▼ Disseny d'avaluació ▾

	Avaluació de les Platges sense Fum a Barcelona		Avaluació de la llei de control del tabaquisme a terrasses d'hostaleria
	Avaluació del Pla de Barris		Avaluació dels Camins escolars (2006-2016)
	Avaluació del programa Transformem els patis		Avaluació del programa Protegim les Escoles
	Avaluació dels habitatges amb serveis per a persones grans		Avaluació de l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús a Catalunya
	Avaluació del canvi al permís de conducció de motocicletes		Avaluació de les Superilles

<https://dades.aspb.cat/obsip/avaluacions>

Avaluar l'efecte en salut de les polítiques no és només mesurar resultats: és la clau per transformar dades en decisions i garantir polítiques més efectives, justes i orientades a millorar la qualitat de vida i el benestar de tota la població

Trobades de Salut Pública 2025

Impacte de les intervencions d'habitatge i de seguretat viària: Avaluació per informar polítiques de salut pública

Catherine Pérez
Barcelona, 6 novembre 2025